

PATVIRTINTA
Kalvarijos sav. Liubavo Juozo Montvilos
pagrindinės mokyklos
direktoriaus 2017 m. rugpjūčio 31 d.
įsakymu Nr. 54

KALVARIJOS SAV. LIUBAVO JUOZO MONTVILOS PAGRINDINĖS MOKYKLOS MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMO TVARKA

I BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarka parengta vadovaujantis „Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu“, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. V-556 ir pakeitimais, patvirtintais LR ŠMM ministro 2017 m. balandžio 13 d. įsakymu Nr. V- 78; „Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu“, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309; Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, 2009 m. ir 2016 m. Lietuvių kalbos pradinio ugdymo ir Lietuvių kalbos ir literatūros pagrindinio ugdymo programomis.

2. Tvarkoje vartojamos šios sąvokos:

2.1. Ugdymo(si) rezultatai – palaipsniui įgyjamos dvasinę, intelektualinę ir fizinę asmens brandą rodančios kompetencijos, apimančios žinias, supratimą, gebėjimus ir nuostatas.

2.2. Ugdymasis – dvasinių, intelektinių, fizinių asmens galių auginimasis bendraujant ir mokantis.

2.3. Mokymas – mokinio ir mokytojo sąveika, aplinkybės, skatinančios mokinį kurti savo žinojimą bei patirtį, aktyviai ieškoti ir autentiškai perprasti informaciją, patirti pažangą, siekiant atrasti asmeninę prasmę.

2.4. Mokymasis – aktyvus supratimo, reikšmių, patirčių ir prasmų konstravimo procesas, jau įgytų ir naujų žinių bei patirties siejimas, aiškiai suvokiant mokymosi tikslą ir į jį orientuojantis, planuojant, veikiant, vertinant ir refleksuojant mokymo(si) procesą, pažangą ir pasiekimus.

2.5. Savivaldis mokymasis – mokymasis, per kurį asmuo savo iniciatyva išsiaiškina mokymosi poreikius, keliasi tikslus, planuojasi mokymąsi, susikuria ar pasirenka mokymosi aplinką bei priemones, sau tinkamas mokymosi strategijas, įsivertina pasiekimus ir pažangą.

2.6. Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas – kriterijais grįstas ugdymosi ir mokymosi stebėjimas ir grįžtamasis ryšys, informacijos apie mokymosi procesus ir rezultatus rinkimas ir kaupimas, interpretavimas ir naudojimas mokymo ir mokymosi kokybei užtikrinti.

2.7. Formuojamasis ugdomasis vertinimas – ugdymo(si) procese teikiamas abipusis atsakas, grįžtamasis ryšys, padedantis mokiniui gerinti mokymą(si), nukreipiantis, ką dar reikia išmokti, leidžiantis mokytojui pritaikyti mokymą, siekiant kuo geresnių rezultatų.

2.8. Įsivertinimas – paties mokinio ugdymosi proceso, pasiekimų ir pažangos stebėjimas, vertinimas ir apmąstymas, nusimatant tolesnius mokymosi žingsnius.

2.9. Diagnostinis vertinimas – vertinimas, kuriuo išsiaiškinami mokinio pasiekimai ir tam tikru mokymosi metu padaryta pažanga, numatomos tolesnio mokymosi galimybės, pagalba sunkumams įveikti.

2.10. Apibendrinamasis sumuojamasis vertinimas – formaliai patvirtinti mokinio ugdymosi rezultatai, baigus programą, kursą ar kitą mokymosi etapą.

2.11. Kaupiamasis vertinimas – tai informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimas.

II. VERTINIMO TIKSLAI

3. Mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo tikslai:
 - 3.1. nustatyti mokinių pasiekimų lygį bei pažangą, išsiaiškinti kiekvieno mokinio stiprybes, ugdymosi poreikius ir kartu su mokiniu bei jo tėvais (globėjais, rūpintojais) priimti sprendimus dėl tolesnio mokymosi žingsnių, mokiniui būtinos pagalbos;
 - 3.2. palaikyti mokymąsi ir teikti savalaikį atsaką (grįžtamąjį ryšį) mokiniams ir mokytojams, gerinant mokymo(si) proceso kokybę;
 - 3.3 apibendrinti, susumuoti atskiro mokymosi laikotarpio (baigiant trimestrą, mokslo metus) ar mokymosi pagal pradinio ar pagrindinio ugdymo programą rezultatus ir sertifikuoti;
 - 3.4 vertinti ugdymo kokybę, identifikuoti problemas ir inicijuoti reikalingus sprendimus.

III. MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

4. Ugdymo(si) procese svarbus formuojamasis vertinimas, grįstas mokytojo ir mokinio sąveika ir palaikantis mokymąsi. Mokytojas stebi mokinių mokymąsi, jų bendradarbiavimą, įsitraukimą, pastangas, mokymosi būdus, sunkumus ir padeda suprasti mokiniui, kas jau išmokta, ko dar reikia mokytis, kaip įveikti sunkumus, kokie mokymosi būdai veiksmingi. Mokiniai, konsultuojami mokytojo, pagal kriterijus mokosi vertinti vienas kito ir savo darbą, įsivertinti pasiekimus ir pažangą.

5. Ugdymo procese formuojamasis vertinimas derinamas su diagnostiniu ir kaupiamuoju vertinimu. Vertinimo (pripažinimo) ir įsivertinimo metodai bei procedūros, vertinami ir įsivertinami ugdymosi rezultatai, vertinimo informacijos panaudojimas atitinka ugdymo programose keliamus ugdymosi tikslus ir numatytus rezultatus. Pripažįstamos mokinio savarankiškai (savaiminio mokymosi būdu), dalyvaujant neformaliojo švietimo programose ir kitoje veikloje įgytos kompetencijos.

6. Vertinant specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių pasiekimus ir pažangą, remiamasi bendrosiose ugdymo programose apibrėžtais mokymosi pasiekimais arba konkrečiam mokiniui pritaikytoje ugdymo programoje numatytais pasiekimais.

7. Kompetencijos, ypač nuostatų dėmuo, vertinamos ir įsivertinamos mokinių ir mokytojo sąveikoje, dialoguose, diskusijose, renkant ir kaupiant kokybinius kompetencijų įrodymus (mokinių darbai, įvertinimai, įsivertinimai, komentarai, refleksijos) vertinimo aplankuose (taip pat ir e. aplankuose). Mokykloje veikia individualios pažangos stebėsenos sistema pagal mokyklos direktoriaus patvirtintą mokinių individualios pažangos stebėjimo ir fiksavimo tvarkos aprašą.

8. Kognityvinių gebėjimų vertinimas (diagnostinio vertinimo užduotys, kontroliniai ir kiti vertinimo darbai) vykdomas, taikant mokiniams iš anksto žinomus, su jais aptartus kriterijus, ir apima tris dėmenis:

8.1. žinias ir supratimą (faktai, informacija, sąvokos, dėsniumas, teiginiai, simboliai, vienetai, pavyzdžiui, reikalingos priemonės), kurie būtini, kad mokiniai sėkmingai įsitrauktų į pažintines veiklas. Vertinant faktines žinias, tikrinama, kaip mokiniai įsitema, atpažįsta, apibrėžia, aprašo, nusako, iliustruoja pavyzdžiais, pasirenka priemones;

8.2. žinių taikymo gebėjimus, kurie apima įvairių situacijų supratimą ir žinių panaudojimą problemoms tose situacijose spręsti. Vertinami mokinių gebėjimai palyginti, priešpriešinti, klasifikuoti, modeliuoti, susieti, interpretuoti, rasti sprendimus, paaiškinti, parodant supratimą;

8.3. aukštesniuosius mąstymo gebėjimus, būtinus, sprendžiant problemas, kuriant paaiškinimus, darant išvadas, priimant sprendimus, perkeltant įgytas žinias į naujas situacijas. Vertinami gebėjimai analizuoti, apibendrinti, interpretuoti, integruoti žinias, numatyti, prognozuoti, sudaryti, sukurti, formuluoti išvadas, apibendrinti informaciją ir pritaikyti naujoms situacijoms, kritiškai vertinti, argumentuoti, refleksuoti.

9. Kriterijus vertinimui ugdymo(si) procese nustato mokytojai arba patys mokiniai, padedami mokytojo.

10. Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo informacija, gaunama ugdymo procese, panaudojama, nustatant mokinių mokymosi poreikius, pritaikant ugdymo turinį individualiai mokiniui, mokinių grupei ar klasei, aptariant mokymosi pasiekimus ir pažangą su mokiniais ir jų tėvais (globėjais, rūpintojais).

11. Duomenys apie mokinių pasiekimus, gauti, atliekant tarptautinius ir nacionalinius mokinių pasiekimų tyrimus, diagnostinius testus, panaudojami, informuojant tėvus (globėjus, rūpintojus) ir visuomenę apie bendrojo ugdymo kokybę ir rezultatus, rengiant formaliojo ir neformaliojo švietimo programas, kuriant mokymo(si) medžiagą, aprūpinant mokyklą priemonėmis, tobulinant mokytojų kvalifikaciją.

PRADINIŲ KLASIŲ MOKINIŲ PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS IR FIKSAVIMAS

12. Pradinio ugdymo programoje pirmoje klasėje mokantis mokytojas susipažįsta su priešmokyklinio ugdymo pedagogo parengtu ugdymosi pasiekimų aprašu ir užtikrina ugdymosi tęstinumą.

13. Pradinio ugdymo procese prioritetas teikiamas mokymąsi palaikančiam vertinimui. Vertinami mokinio individualūs pasiekimai ir pažanga, nelyginama su kitų mokinių pasiekimais.

14. Pradinio ugdymo programoje mokinių pažangai ir pasiekimams fiksuoti ir vertinimo informacijai pateikti naudojami komentarai, vertinimo aplankai, kuriuos, mokytojo padedami, mokosi sudaryti patys mokiniai, kartu mokydami ir įsivertinti ir savo pasiekimus. Mokinių pasiekimai pažymiais nevertinami.

14.1. mokytojas renkasi vertinimo informacijos kaupimo būdus ir formas:

14.2. mokinių pasiekimai apibendrinami vertinant mokinio per nustatytą ugdymo laikotarpį padarytą pažangą, orientuojantis į Bendrojoje programoje aprašytus mokinių pasiekimų lygių požymius ir įrašomi:

14.2.1. pasiekimai fiksuojami elektroniniame dienyne (toliau – Dienynas), įrašant mokinio pasiektą mokymosi lygį (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis) pagal pasiekimų požymius, aprašytus BP. Mokiniui nepasiekus patenkinamo pasiekimo lygio, įrašoma „nepatenkinamas“;

14.2.2. dorinio ugdymo pasiekimai įrašomi atitinkamoje Dienyno skiltyje, nurodoma padaryta arba nepadaryta pažanga „pp“ arba „np“;

14.2.3. specialiųjų ugdymo(-si) poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal individualizuotą programą, bei specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių padaryta arba nepadaryta pažanga fiksuojama atitinkamoje Dienyno skiltyje, įrašant „pp“ arba „np“.

14.2.4. Mokiniui, besimokančiam pagal pradinio ugdymo programą, III trimestro mokymosi pasiekimų įvertinimas laikomas metiniu. Jei pasibaigus ugdymo procesui skirtos užduotys suteikia mokiniui, kurio mokymosi pasiekimai mokantis pagal dalyko programą fiksuoti nepatenkinamu metiniu įvertinimu, galimybę pasiekti ne žemesnį kaip patenkinamas mokymosi pasiekimų lygį, nustatytą bendrosiose programose tai papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu.

15. Mokiniui, baigiant pradinio ugdymo programą, mokytojas parengia mokinio Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašą, kuris padeda užtikrinti kiekvieno mokinio sėkmingą perėjimą prie mokymosi pagal pagrindinio ugdymo programą, bei pristatomas mokytojų tarybos posėdyje iki rugpjūčio 31 d.

16. Mokinių mokymosi pasiekimus ir pažangą, sunkumus mokytojas reguliariai žymi Dienyne, ne rečiau kaip kartą per mėnesį individualios pažangos stebėsenos rezultatus aptaria su tėvais ir mokiniais individualių pokalbių metu.

5-10 KLASIŲ MOKINIŲ PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS IR FIKSAVIMAS

17. Pagrindinio ugdymo programos dalykų mokytojai susipažįsta su kiekvieno mokinio Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašu ir užtikrina ugdymosi tęstinumą.

18. Mokinių žinios, gebėjimai, įgūdžiai, pastangos, pažanga vertinami pagal BP pasiekimų požymius bei mokytojų tarybos posėdyje patvirtintą mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarką.

19. Dalykų mokytojai per pirmąją dalyko pamoką aptaria su mokiniais vertinimo kriterijus, metodus ir formas.

20. Mokinių žinių ir supratimo, žinių taikymo ir aukštesniųjų mąstymo gebėjimų vertinimo informacijai užrašyti naudojami pažymiai, komentarai, kaupiamieji darbai ir vertinimai.

21. Mokinio mokymosi pasiekimai trimestro ar kito ugdymo laikotarpio pabaigoje apibendrinami ir vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu ir (arba) balu, taikant 10 balų vertinimo sistemą;

21.1. pagal pasiekimų požymius, aprašytus bendrosiose programose, patenkinamas lygis, įvertinant pažymiu, atitinka 4-5, pagrindinis 6-8, aukštesnysis 9-10. Nepatenkinamas vertinimas, jei mokinio žinios ir gebėjimai įvertinti 1-3 balais. Jei mokinsys be pateisinamos priežasties praleido 50 proc. pamokų ir neatsiskaito už praleistų pamokų medžiagą, jis neatestuojamas (žymima „neat“).

21.2. mokomieji dalykai, kurių pasiekimai vertinami įskaita (įvertinimai dienyne žymimi įskaityta („įsk.“) arba neįskaityta („neįsk.“);

21.2.1. dorinis ugdymas (etika, tikyba);

21.2.2. žmogaus sauga;

21.2.3. pilietinis ugdymas;

21.2.4. specialiosios medicininės grupės mokinių kūno kultūros pasiekimai;

21.2.5. ekonomika.

21.3. mokiniams, pagal gydytojo pažymą atleistiems nuo kūno kultūros pamokų, trimestrų ar metinių pažymių skiltyje rašoma „atl.“

22. Mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimas ugdymo procese grindžiamas jų mokymosi eigos stebėjimu;

22.1. penktos klasės mokiniams rugsėjo mėnuo, o naujai atėjusiems į mokyklą visų klasių mokiniams – dvi savaitės skiriamos adaptacijai, taikomas formuojamasis ir kaupiamasis vertinimas;

22.2. kaupiamieji įvertinimai konvertuojami į pažymius, kurių negali būti daugiau kaip vienas trečdalis visų per trimestrą gautų pažymių.

23. Mokinių mokymosi pasiekimai vertinami sistemingai. Rekomenduojamas pažymių skaičius per trimestrą:

23.1. jei dalykui skirta mokytis n pamokų per savaitę, vertinama ne mažiau kaip n+1 pažymiais ir ne mažiau kaip 3 pažymiai;

23.2. jei yra viena savaitinė pamoka ir mokinsys praleido nuo 30 iki 40 proc. pamokų tuomet galima vesti trimestrą iš dviejų pažymių.

24. Trimestro pažymys išvedamas iš visų mokinio įvertinimų, gautų per nustatytą laikotarpį, pagal aritmetinį vidurkį. Metinis pažymys išvedamas iš I, II, III trimestrų įvertinimų aritmetinio vidurkio. Jei pasibaigus ugdymo procesui buvo skirtas papildomas darbas, papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu.

25. Mokinio, turinčio kai kurių ugdymo plano dalykų nepatenkinamus metinius (papildomo darbo, jei buvo skirtas) įvertinimus, neatliktą socialinę pilietinę veiklą, kėlimo į aukštesnę klasę, palikimo kartoti ugdymo programos ar papildomo darbo skyrimo klausimus svarsto mokinių ugdę mokytojai, kiti ugdymo procese dalyvavę asmenys.

26. Sprendimą dėl papildomo darbo skyrimo mokiniui, jo kėlimo į aukštesnę klasę ar palikimo kartoti ugdymo programą, atsižvelgęs į mokytojo siūlymą, ne vėliau nei paskutinė einamųjų mokslo metų darbo diena priima mokyklos vadovas. Sprendimas įforminamas mokyklos vadovo įsakymu. Su įsakymu mokykla supažindina mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus).

27. Mokiniui, atvykusiam iš mokyklos, kurioje jo mokymosi pasiekimai buvo apibendrinami baigiantis pusmečiui, dalykų trimestrų ir metiniai įvertinimai fiksuojami gavus tos

mokyklos pažymą apie mokymosi pasiekimus, kurioje nurodomi šiam mokiniui fiksuoti dalykų įvertinimai gruodžio 1 d. ir (ar) kovo 1 d. Jeigu ankstesnėje mokykloje vadovaujantis ugdymo planu dalyko trimestrų ar pusmečio įvertinimas yra fiksuotas ne pažymiu, pusmečio ar metinis pažymys pagal dešimtbalę sistemą fiksuojamas iš šioje mokykloje įrašytų pažymių, atsižvelgus į patenkinamą ar nepatenkinamą įvertinimą raštu.

28. Pagrindinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinys, išskyrus besimokantį pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą, turintis patenkinamus visų šios programos ugdymo plano dalykų metinius įvertinimus ir atlikęs socialinę-pilietinę veiklą, laikomas baigusių pagrindinio ugdymo programą, ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka patikrinus mokymosi pasiekimus, išskyrus atvejus, kai švietimo ir mokslo ministro nustatytais atvejais yra atleidžiamas nuo mokymosi pasiekimų patikrinimo, - įgijusiu pagrindinį išsilavinimą ir teisę mokytis pagal vidurinio ugdymo programą.

29. Pagrindinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinys, turintis bent vieno dalyko nepatenkinamą metinį (po papildomo darbo, jei buvo skirtas) įvertinimą, paliekamas kartoti ugdymo programos pagrindinio ugdymo programos baigiamojoje klasėje. Nenorintis kartoti visų tos klasės ugdymo programos dalykų programos, gali Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro nustatytais mokymosi formomis mokytis tų ugdymo programos atskirų dalykų, kurių metinis įvertinimas nepatenkinamas, ir atsiskaityti.

30. Baigę pagrindinio ugdymo programą mokiniai yra sukaupę jų įgytas kompetencijas įrodančių darbų ir vertinimų visumą.
